

Wyróżniony odznaką honorową „Zasłużony dla Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy WP”, medalami Związku 15, 20 i 25-lecia. Uehonorowany wpisem do księgi honorowej zasłużonych dla organizacji wojewódzkiej z Zarządu Głównego. Zasłużony działacz związku kombatantów i Związku Inwalidów Wojennych. Odznaczony Krzyżem Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi oraz innymi odznaczeniami państwowymi i resortowymi. Pochowany na Cmentarzu Komunalnym na Wilkowiej w Rzeszowie z asystą wojskową, sztabdarem związkowym. Pogrzebowi towarzyszyło liczne grono współpracowników i kolegów, Rodzina oraz duże grono społeczeństwa. Zmarłego pożegnał członek Koła nr 8 płk Gustaw Trzyna.

Płk Kazimierz SMOLEŃSKI (9.11.1922-1.02.2009).

Urodził się w rodzinie chłopskiej w miejscowości Jackiewiczze w rejonie wileńskim. Tam też uczęszczał do szkoły podstawowej i gimnazjum. Wybuch II wojny światowej uniemożliwił dalszą naukę. Pomagał rodzicom w pracy na roli. Okupanci radzieccy, następnie niemieccy i znów radzieccy nie dali możliwości rozwoju młodemu Kazimierzowi. W sierpniu 1944 roku został powołany do Armii Czerwonej i służył w niej do grudnia 1944 roku. Następnie jako obywatel polski został wcielony do Wojska Polskiego i przyjęty do 3 Oficerskiej Szkoły Piechoty w Inowrocławiu. Po szkole ppor. Smoleński został skierowany do 9 Zapasowego Pułku Piechoty w Krakowie. Brał udział w walkach z UPA. W 1945 roku otrzymał przydział do Oddziału WOP w Krośnie Odrzańskim i tam tworzył strażnicę WOP w Świecku. Kolejnym miejscem służby było Dowództwo WOP w Warszawie. Z DWOP w stopniu porucznika został skierowany do Brygady WOP w Kętrzynie na etat zastępcy dowódcy brygady ds. zwiadu. W 1951 roku został przeniesiony na równorzędne stanowisko do Koszalina. Służbę wojsk zakończył w Górnośląskiej Brygadzie WOP w 1964 roku. Ukończył uczelnie ekonomiczną uzyskując tytuł magistra. Wykazał się troską o rodzinę. Realizował swoją pasję malarstwa tworząc piękne obrazy.

Przez wiele lat pracował w Instytucie Metali Nieżelaznych na stanowisku szefa służby pracowniczej. Był członkiem Związku Zawodowego Hutników. Do ostatniej chwili życia interesował się sprawami wojska. Był działaczem Ligi Obrony Kraju, a od sierpnia 1981 roku członkiem Koła nr 6 ZBZZIORWP w Gliwicach. Prowadził kronikę Koła. Za osiągnięcia w służbie i pracy był wielokrotnie odznaczany, nagradzany i

wyróżniany. W 1946 roku medalem „Zwycięstwa i Wolności”, a w 1963 roku Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. W ostatniej drodze na Cmentarzu Centralnym w Gliwicach uczestniczyła Rodzina, koledzy z wojska i pracy.

Ślawomir Żurawłow

Konstanty PIEREWÓZ-MARKIEWICZ (10.10.1915-27.04.2009), kawaler Krzyża Virtuti Militari. Żołnierz 5 Krośnieńskiego Batalionu Saperów oraz weterani służby tego batalionu z głębokim smutkiem przyjęli wiadomość o jego śmierci. Ten zasłużony dla polskich saperów oficer był od kilkunastu lat autentycznym przyjacielem żołnierzy batalionu i chociaż mieszkał w dalekim Londynie i podupał na zdrowiu każdego roku gościł w batalionie podczas jego święta. Urodził się w Giewku (Ukraina), szkołę średnią ukończył 1932 roku. W Grodnie w latach 1933-1936, po ukończeniu rocznego kursu Unitarnego Szkoły Podchorążych w Rożanie nad Narwią studiował w Wyższej Szkole Wojskowej Inżynierii w Warszawie uzyskując stopień podporucznika i przydział do batalionu saperów 1 Dywizji Piechoty Legionów. Ukończył kurs chemiczny dla dowódców plutonu w Szkole Gazów Bojowych w Warszawie awansując do stopnia porucznika. Od 1 do 29 września 1939 roku w składzie 1 DPL walczył w kompanii wrześniowej w bitwach pod Pułtuskiem, Wyszkowem, Kałuszynem i Zamościem. Od października 1939 do lutego 1941 r. należał do podziemnego ruchu oporu w Wilnie. Aresztowany przez Rosjan przebywał w więzieniu w Wilnie i Gorkim od lutego 1941 do stycznia 1942 roku. Zwolniony z aresztu udał się do ośrodka formowania Armii Polskiej dowodzonej przez gen. Wł. Andersa i skierowany do ośrodka Szkolenia Saperów, gdzie objął stanowisko dowódcy kompanii Podoficerskiej Szkoły Saperów. Już na terenie Palestyny pod dowództwem brytyjskim ukończył kurs walki przeciwgazowej oraz kurs walki wysokogórskiej.

Przeżył tzw. szlak bliskowschodni (Irak, Iran, Palestynę, Liban i Egipt), by w październiku 1943 roku trafić do batalionu saperów 5 Kresowej Dywizji Piechoty 2 Polskiego Korpusu. Od lutego 1944 roku w jego składzie uczestniczył w walkach Polskiego Korpusu we Włoszech m.in. nad rzekami Sangro i Rapido, pod Monte Casino, na liniach „Gustawa – Hitlera” i „Gotów” walczył o Ankonę i Bolonię. W czerwcu 1946 roku przeniesiony do Wielkiej Brytanii, gdzie do kwietnia 1949 roku pełnił służbę w Polskim Korpusie Przystosowania i Rozmieszczenia zajmując się rozwiązywaniem polskich obozów wojskowych. Mianowany kolejno w latach 1944-49 do

stopnia podpułkownika. 1 kwietnia 1949 zrezygnował z brytyjskiego patentu oficerskiego - zwolniony do rezerwy przeszedł do pracy cywilnej. Jako inżynier budownictwa lądowego był projektantem w firmach budowlanych, przez ostatnie 20 lat był głównym inżynierem budowy portów i infrastruktury lądowej w afrykańskiej Sierra Leone zostawiając tam trwałe polskie ślady. Na emeryturę odszedł w wieku 78 lat. Od 1956 roku wielokrotnie był w Polsce początkowo odwiedzając rodzinę i znajomych, a następnie bliskie mu jednostki saperów we Włocławku, Kazuniu i Krośnie Odrzańskim. Szczególnie ukochał tę ostatnią 5 Kresową Batalion Saperów, kontynuując tradycje batalionu 5 Kresowej Dywizji Piechoty w którym walczył z hitlerowcami pod Monte Cassino i na Ziemi Włoskiej. Był nie tylko honorowym żołnierzem 5 Kbsap. ale i ojcem chrestnym sztabdaru jednostki ufundowanego w 1989 roku. Do Krosna przyjeżdżał nawet gdy był już poważnie chory. Za ofiarą, pełną poświęcenia i odwagi służbie wojskowej oraz odpowiedzialną pracą zawodową był wyróżniony wieloma polskimi, brytyjskimi i włoskimi orderami i medalami. Srebrnym Krzyżem Virtuti Militari, dwukrotnie Krzyżem Walecznym, Medalami Armii i Krzyżem Monte Cassino, Gwiazdą 1939-45, Gwiazdą Włoch, Medalem Wojennym 1939-45 oraz Croce Al. Valor Militare. Minister Obrony Narodowej RP mianował Go w 2000 roku do stopnia pułkownika. W życiu codziennym był niezwykle skromnym i uczciwym, o czym przekonywał w czasie pobytu w jednostkach saperów, a jego dewizą była solidna praca i służba dla siebie i ludzi, pracował dla Polski i Anglii, walczył o wolność Polski i Anglii. Uroczystości pogrzebowe zmarłego odbyły się w polskim kościele w Windsor w Wielkiej Brytanii 18 maja, a zgodnie z jego wolą urna z prochami spoczęła w rodzinnym grobie na cmentarzu w Białymstoku 25 czerwca 2009 roku. W uroczystości pogrzebowej odprawianej zgodnie z wojskowym ceremoniałem zmarłego Saperę pożegnała między innymi delegacja krośnieńskiego 5 Kresowego Batalionu Saperów na czele z dowódcą płk. Krzysztofem Pobodzińskim. W Sali Tradycji 5 Kbsap urządzono miejsce, w którym prezentowane są pamiątki i dokumenty służby i pracy św. p. płk K. Pięrewóz-Markiewicz - „Małego sapersa o wielkim sercu dla Ojczyzny, dla Polski”.

Józef Cieślak

Płk pil. Józef CHOLEWA (6.01.1931-3.02.2009), oddanego całym sercem Rodzinie i lotnictwu odleciał do strefy stałego dyżurowania na wieczne rozpoznanie lotnicze. Urodził się w miejscowości

Siemiaków pow. Łuck. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 11 lutego ubr. na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w Warszawie zgodnie z ceremoniałem wojskowym. Zmarłego pożegnał płk Zbigniew Kacza prezes Koła nr 15 ZBZZIORWP.

Od młodości czuł lotnictwo było treścią i sensem jego życia, któremu przez 35 lat oddał swoje siły i talent. W 2007 roku obchodził 50-lecie małżeństwa. Szkołę „Orlą” w Dęblinie ukończył w 1954 roku w stopniu podporucznika pilota. Czynnie latał do roku 1977 tj. do zakończenia eksploatacji samolotów IL28 w wojskach lotniczych, zajmując kolejne stanowiska od szeregowego pilota do dowódcy eskadry lotniczej w 7 BLBR włącznie. Jego nalot wynosił 2 526 godzin. Wyszkolił wielu wspalaných pilotów na samolotach IL-28, a eskadra zajmowała kilkakrotnie czołowe lokaty na szczeblu związku taktycznego i wojsk lotniczych. W roku 1977 został przeniesiony do 36 Specjalnego Pułku Lotniczego na stanowisko dowódcy Stanowiska Dowodzenia. Służbę wojskową zakończył w 1987 roku. Po przejściu do rezerwy zaangażował się w pracę społeczną w ZBZZIORWP. Był oficerem o wysokiej kulturze osobistej, zawsze życzliwy i koleżeński, niezwykle odpowiedzialny i uczynny. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżami Zasługi i wieloma innymi odznaczeniami państwowymi i resortowymi. Uehonorowany wpisem do księgi honorowej „Zasłużonych dla Lotnictwa” i Organizacji Mazowieckiej oraz wyróżniony odznaką honorową „Za Zasługi dla ZBZZIORWP”.

Koło nr 15 w Warszawie
Zbigniew Kacza
i Dariusz Minicki

Płk **Jan KOZŁOWSKI** (1921-2008) po wybuchu wojny w 1939 roku wywieziony wraz z rodziną na Daleki Wschód. W 1940 roku wcielony do Armii Czerwonej, gdzie służył do 1944 roku, w którym to wstąpił w szeregi Wojska Polskiego. Do zakończenia wojny walczył w jego szeregach, gdzie był kilkakrotnie ranny (pod Charkowem, Modlinem, Płońskiem). Po wyzwoleniu służył w jednostkach kwaternistrzowskich, Służbę zakończył w 1974 roku w Wojskowym Rejonowym Zarządzie Kwaterunkowo-Budowlanym w Bydgoszczy. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, a także odznaczeniami zagranicznymi, w tym Orderem Wojny Ojczyźnianej. Odprowadzony przez Kolegów na wieczną wartę z honorami wojskowymi. Pożegnał Go prezes Koła nr 20 ZBZZIORWP

Gerard Przewoski

Mjr **Jan HAMRÓZ** (5.9.1907-25.12.2008). Urodził się w Zembrzowicach w rodzinie górnika. Lata